

Ceturtdiena, 2012. gada 14. jūnijs

Stāvoklis Tibetā

P7_TA(2012)0257

Eiropas Parlamenta 2012. gada 14. jūnija rezolūcija par cilvēktiesību stāvokli Tibetā (2012/2685(RSP))

(2013/C 332 E/13)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas par Ķīnu un Tibetu, jo īpaši 2011. gada 27. oktobra rezolūciju ⁽¹⁾ un 2010. gada 25. novembra rezolūciju ⁽²⁾,
- ņemot vērā iepriekšējo 2011. gada 7. aprīļa rezolūciju par aizliegumu rīkot trimdā esošās Tibetas valdības vēlēšanas Nepālā ⁽³⁾,
- ņemot vērā 1948. gadā pieņemto Vispārējo cilvēktiesību deklarāciju,
- ņemot vērā Ķīnas Tautas Republikas konstitūcijas 36. pantu, ar kuru garantē, ka visiem pilsoņiem ir tiesības uz reliģiskās pārliecības brīvību,
- ņemot vērā Reglamenta 110. panta 2. un 4. punktu,
- A. tā kā cilvēktiesību ievērošana un identitātes, kultūras, reliģijas un biedrošanās brīvības ir ES un tās ārpolitikas pamatprincipi;
- B. tā kā ES un Ķīnas cilvēktiesību dialoga 31. kārtā, kas notika Briselē 2012. gada 29. maijā, ES aktualizēja jautājumu par tibetiešu mazākumtautības tiesībām; tā kā ES un Ķīnas cilvēktiesību dialogs nav devis nekādus būtiskus tibetiešu cilvēktiesību stāvokļa uzlabojumus;
- C. tā kā Viņa Svētības Dalailamas sūtņi ir sākuši sarunas ar Ķīnas Tautas Republikas valdību, lai rastu miermīlīgu un savstarpēji izdevīgu risinājumu Tibetas jautājumā; tā kā abu pušu sarunas nav devušas konkrētus rezultātus un pašlaik vairs nenotiek;
- D. tā kā Ķīnas Tautas Republikas iestādes, apspiežot protestus Tibetā 2008. gadā, izmantoja nesamērīgu spēku un kopš tā laika ir noteikušas ierobežojošus drošības pasākumus, kas mazina vārda, biedrošanās un pārliecības brīvību;
- E. tā kā 2008. gada protestu laikā gāja bojā, iespējams, vairāk nekā 200 cilvēku un aizturēto skaits svārstās no 4 434 līdz vairāk nekā 6 500 cilvēku, un tā kā ir zināms, ka 2010. gada beigās Tibetā bija 831 politieslodzītais un ka no šī skaita 360 tika tiesāti un 12 cilvēkiem tika piespriests mūža ieslodzījums;
- F. tā kā ir ziņots, ka Ķīnas Tautas Republikas iestādes Tibetas cietumos izmanto spīdzināšanu, tostarp tādus paņēmienus kā sišana, elektrošoka ieroču izmantošana, ilglaicīga turēšana vieninieka kamerās, badināšana un citus līdzīgus paņēmienus, lai izspiestu atzīšanos;

⁽¹⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2011)0474.

⁽²⁾ OV C 99 E, 3.4.2012., 118. lpp.

⁽³⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2011)0158.

Ceturtdiena, 2012. gada 14. jūnijs

- G. tā kā ir ziņots, ka kopš 2009. gada ir notikuši 38 tibetiešu, galvenokārt mūku un mūķeņu, pašaidu-dzināšanās gadījumi, tādējādi protestējot pret ierobežojošo Ķīnas politiku Tibetā un atbalstot Dalailamas atgriešanos un tiesības īstenot reliģijas brīvību Abas (Ngabas) novadā Sičuāņas provincē un visās pārējās Tibetas plakankalnes daļās;
- H. tā kā joprojām nav informācijas vai nav precīzi zināms par to, kādā stāvoklī pašreiz atrodas un kur mīt vairāki cilvēki, kas pašaidu-dzinājās, proti, *Chimey Palden, Tenpa Darjey, Jamyang Palden, Lobsang Gyatso, Sonā Rabyang, Dawa Tsering, Kelsang Wangchuck, Lobsang Kelsang, Lobsang Kunchok* un *Tapey*;
- I. tā kā Ķīnas Tautas Republikas iestādes apcietināja 11. pančēnlamu *Gendhun Choeky Nyima* un viņš kopš 1995. gada 14. maija vairs nav redzēts;
- J. tā kā tibetiešu identitāte, valoda, kultūra un reliģija, kas liecina par vēsturiski bagātu civilizāciju, ir apdraudēta, jo Tibetas vēsturiskajā teritorijā tiek izmitināti ķīniešu tautības cilvēki un tiek iznīcināts tibetiešu tradicionālais nomadu dzīvesveids;
- K. tā kā ES pašreiz gatavojas iecelt ES īpašo pārstāvi cilvēktiesību jautājumos un noteikt viņa pilnvaras;
- L. tā kā līdzšinējie Eiropas Parlamenta aicinājumi Komisijas priekšsēdētāja vietniecei / Savienības augstajai pārstāvei ārlietās un drošības politikas jautājumos pievērsties stāvoklim Tibetā, pieaicinot partnerus no Ķīnas, nav devuši vēlamus rezultātus,
1. atkārtoti, ka stratēģiskajai partnerībai starp ES un Ķīnas Tautas Republiku būtu jāpamatojas uz kopējiem principiem un vērtībām;
  2. aicina Komisijas priekšsēdētāja vietnieci / Savienības augsto pārstāvi ārlietās un drošības politikas jautājumos uzlabot un pastiprināt centienus risināt jautājumu par tibetiešu cilvēktiesību stāvokli ar ES un Ķīnas cilvēktiesību dialoga starpniecību;
  3. šajā sakarībā pauž nožēlu par Ķīnas iestāžu nevēlēšanos divas reizes gadā rīkot sarunas un par šo iestāžu nostāju attiecībā uz to sanāksmju nosacījumiem un biežumu, kurās uzmanība jo īpaši tiek pievērsta pilsoniskās sabiedrības stiprināšanai un pilsoniskās sabiedrības iesaistīšanai dialogā; mudina Komisijas priekšsēdētāja vietnieci / Savienības augsto pārstāvi ārlietās un drošības politikas jautājumos veikt visu nepieciešamo, lai nodrošinātu, ka dialogs par cilvēktiesībām kļūst efektīvāks un mērķtiecīgāks;
  4. pauž atzinību par Viņa Svētības Dalailamas veikto ļoti svarīgo un sekmīgo demokratizācijas procesu trimdā esošās Tibetas valdībā un par to, ka viņš nesē ir nodevis savas politiskās pilnvaras un pienākumus demokrātiski ievēlētajam Tibetiešu centrālās pārvaldes vadītājam *Kalon Tripa*, ar kuru Tibetas tauta saista savas cerības;
  5. pauž atzinību par Tibetas demokrātiski ievēlētās jaunās politiskās vadības lēmumu turpināt ievērot Viņa Svētības Dalailamas īstenoto vidusceļa politiku, kuras mērķis ir panākt patiesas autonomijas piešķiršanu Tibetai Ķīnas Tautas Republikas sastāvā un to paredzēt Ķīnas konstitūcijā;
  6. atbalsta principus, kas ietverti priekšlikumā „Memorands par tibetiešu patiesu autonomiju”, kuru Viņa Svētības Dalailamas sūtņi 2008. gadā ierosināja saviem Ķīnas partneriem un kurš veido pamatu Tibetas jautājuma reālam un ilgtspējīgam politiskam risinājumam;
  7. noraida Ķīnas Tautas Republikas apgalvojumu par to, ka valdību iesaistīšanās sarunās ar Viņa Svētību Dalailamu un ievēlētajiem Tibetas valdības vadītājiem un valdību paustie atbalsti miermīlīgam Tibetas jautājuma risinājumam ar dialogu un sarunu starpniecību ir politikas „Vienota Ķīna” pārkāpumi;
  8. aicina Ķīnas Tautas Republikas iestādes piešķirt Tibetas vēsturiskajai teritorijai nozīmīgu autonomiju;

Ceturtdiena, 2012. gada 14. jūnijs

9. pauž neapmierinātību par to, ka Ķīnas Tautas Republika kopš 2010. gada janvāra vairs nevēlas turpināt dialogu ar Viņa Svētības Dalailamas sūtniem, un mudina Ķīnas iestādes iesaistīties saturiskā diskusijā ar Tibetiešu centrālās pārvaldes pārstāvjiem par Tibetas nākotni;
10. uzstāj, ka Ķīnas Tautas Republikas iestādēm jāievēro tibetiešu vārda, biedrošanās un pārliecības brīvība;
11. mudina Ķīnas Tautas Republikas iestādes atļaut neatkarīgām starptautiskām organizācijām veikt izmeklēšanu saistībā ar 2008. gadā notikušajiem protestiem un to sekām un prasa atbrīvot politieslodzītus;
12. nosoda jebkāda veida spīdzināšanu, kas jāizcieš arestētajām personām, un aicina Ķīnas Tautas Republikas iestādes ļaut neatkarīgām starptautiskām organizācijām pārbaudīt cietumus un aizturēšanas centrus Tibetā;
13. atkārtoti pauž nosodījumu par to, ka Ķīnas iestādes turpina nopostīt tibetiešu klosterus, un aicina Ķīnas valdību garantēt tibetiešu un visu pārējo iedzīvotāju reliģijas brīvību;
14. uzstāj, ka Ķīnas iestādēm ir jāsniedz informācija par visu to personu likteni un atrašanās vietu, kuri pašaidziedzinājās Tibetā;
15. atkārtoti aicina Ķīnas iestādes sniegt informāciju par 11. pančenlamas *Gendhun Choeky Nyima* likteni un atrašanās vietu;
16. aicina Ķīnas iestādes atbalstīt tibetiešu valodas, kultūras, reliģijas brīvību un citas pamatbrīvības un atturēties īstenot Tibetas vēsturiskajās teritorijās tādu izmitināšanas politiku, kas ir labvēlīga ķīniešu tautības cilvēkiem, bet nelabvēlīgi ietekmē tibetiešus, kā arī nepiespiest tibetiešu nomadus atteikties no sava ierastā dzīvesveida;
17. aicina Ķīnas iestādes atcelt visus ierobežojumus un atļaut neatkarīgiem plašsaziņas līdzekļiem, žurnālistiem un cilvēktiesību novērotājiem neierobežoti piekļūt visai Tibetas teritorijai un brīvi pārvietoties pa to;
18. aicina ES īpašo pārstāvi cilvēktiesību jautājumos pēc viņa iecelšanas amatā regulāri ziņot par cilvēktiesību stāvokli Ķīnas Tautas Republikā, jo īpaši Tibetā;
19. mudina Komisijas priekšsēdētāja vietnieci / Savienības augsto pārstāvi ārlietās un drošības politikas jautājumos iecelt īpašu koordinatoru, kura pienākums būtu regulāri ziņot par tibetiešu cilvēktiesību stāvokli, tostarp par viņu tiesībām saglabāt un pilnveidot viņiem raksturīgo identitāti un reliģiskās, kultūras un valodas izpausmes, atbalstīt konstruktīvu dialogu un sarunas starp Ķīnas Tautas Republikas valdību un Viņa Svētības Dalailamas sūtniem un sniegt palīdzību tibetiešu bēgļiem, jo īpaši Nepālā un Indijā;
20. aicina Komisijas priekšsēdētāja vietnieci / Savienības augsto pārstāvi ārlietās un drošības politikas jautājumos risināt jautājumu par cilvēktiesību stāvokli Tibetā ikvienā sanāksmē ar Ķīnas Tautas Republikas pārstāvjiem;
21. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, Komisijas priekšsēdētāja vietniecei / Savienības augstajai pārstāvei ārlietās un drošības politikas jautājumos, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, Ķīnas Tautas Republikas valdībai un parlamentam, Apvienoto Nāciju Organizācijas ģenerālsekretāram, trimdā esošajai Tibetas valdībai, trimdā esošajam Tibetas parlamentam un Viņa Svētībai Dalailamam.